

Valsts sociālās
aprūpes centrs
"Zemgale"

Bauskas novadā darbību uzsāk divi jauni pakalpojumi cilvēkiem ar invaliditāti

Publicēts: 29.06.2022.

Foto: Jānis Kļaviņš

2022. gada 27. maijā ar svinīgu pasākumu oficiāli tika atklāts Daudzfunkcionālais sociālo pakalpojumu centrs "Sarkanā skola" (adrese: Bauskas iela 4, Vecumnieki, Vecumnieku pagasts, Bauskas novads). Lai īstenotu Zemgales plānošanas reģiona deinstitucionalizācijas (DI) plānu, Bauskas novada pašvaldība ar ERAF finansējumu izveidojusi un 13. aprīlī reģistrējusi LM Sociālo pakalpojumu reģistrā divus sabiedrībā balstītus sociālos pakalpojumus – dienas aprūpes centru bērniem ar funkcionāliem traucējumiem ar 27 vietām un dienas aprūpes centru pieaugušajiem ar garīga rakstura traucējumiem 14 vietām.

DSPC "Sarkanā skola" atrodas Vecumniekos, līdz Bauskas centram gan būs kādi 30 kilometri, bet kursē sabiedriskais transports. Autobusa pietura nokļūšanai uz Bausku atrodas 50 metru attālumā no centra ēkas un autobuss kursē vairākas reizes dienā. 300 metru attālumā atrodas Vecumnieku centra pietura, no kuras var aizbraukt arī uz Rīgu, Jelgavu, Ilūksti, Skaistkalni, Kurmeni.

"Kā plānota daudzfunkcionālā centra darbība un ikdiena? Kādi klienti jau sākuši apmeklēt centru un kādus vēl paredzēts piesaistīt? Kādi vēl pakalpojumi un notikumi centrā ir paredzēti?", tie ir jautājumi, ko uzdevu DSPC "Sarkanā skola" vadītājam Līvai Vecvanagai mūsu sarunā ZOOM.

“Centrā ir izveidoti un reģistrēti divi pakalpojumi – dienas aprūpes centrs bērniem ar funkcionāliem traucējumiem un dienas aprūpes centrs pieaugušajiem ar garīga rakstura traucējumiem. Abi pakalpojumi ir izvietoti ēkas pirmajā stāvā. Dienas aprūpes pakalpojumu vajadzībām ir iekārtota sensorā istaba, sauso nodarbību telpa; kopā lejā ir 4 nodarbību telpas, garderobes telpa, kuru var arī izmantot nodarbībām, ja nepieciešams; tualetes, dušas. Ir paredzēts abus pakalpojumus dalīt plūsmās pa dienām un pa telpām. Mums bija saruna ar vecākiem – ir vecāki, kas vēlas, lai bērni ar pieaugušajiem reizēm strādātu kopā, un ir vecāki, kuri grib, lai grupas būtu nodalītas.

Savukārt, ēkas otrajā stāvā pakalpojumi un nodarbības tiks piedāvātas arī citām mērķa grupām, gan sociālā dienesta klientiem, gan jauniešiem, gan vienkārši iedzīvotājiem. Pašlaik izstrādājam cenrādi telpu nomai. Otrajā stāvā atrodas semināru zāle, telpa mākslas nodarbībām vai mākslas terapijai, izveidotas divas telpas jauniešiem. Drīzumā Skolēnu dome rīkos pasākumu, notiks dienas nometne sociālo pedagogu klientiem, iedzīvotājiem būs pieejamas maksas jogas nodarbības.

Pirmais mēnesis ar dienas aprūpes centru klientiem mums ir bijis maijs. Līgumi uz doto brīdi ir noslēgti ar 10 klientiem – 4 bērniem un 6 pieaugušajiem – un turpinās jauno klientu izvērtēšana pakalpojuma piešķiršanai. Pagaidām visi klienti ir deinstitutionalizācijas (DI) projekta ietvaros izvērtēti un ir no bijušā Vecumnieku novada. Klienti no citiem Bauskas pagastiem, cietiem novadiem, kā arī projekta ietvaros neizvērtēti klienti mums pagaidām nav. Pieļauju, ka būs, jo interesi ir izrādījuši no Baldones pašvaldības un, ja kāds pieteiktos, kas nav DI projektā izvērtēts, mēs ar viņu arī strādātu. Informācija par izveidotajiem pakalpojumiem ir publicēta pašvaldības mājaslapā. Ir izstrādāts dienas aprūpes centra cenrādis, varēsim uzņemt citu novadu iedzīvotājus, kad deputāti to apstiprinās.

Centra personāls pašlaik ir aprēķināts, lai varētu uzņemt līdz 20 klientiem dienā. Ir uzsāktas sarunas ar mūzikas terapeitu, fizioterapeitu, keramikas speciālistu, kas būs šeit pieejami. Darbinieki dienas centrā strādā ar prasmju attīstīšanu klientiem. Vēl ir pieejama sveču liešana, ziepju izgatavošana, dažādi radošie darbi – veidošana, zīmēšana, līmēšanas. Notiek arī meistarklases ēst gatavošanā. Specializētās darbnīcas centrā nav, šīs aktivitātes tiek piedāvātas dienas centra aktivitāšu ietvaros.

Dienas kārtība dienas aprūpes centrā notiek sekojoši – ierašanās ir līdz pulksten 9 no rīta, kad klienti atnāk, vispirms lejā ir mierīga rīta tēja. No pulksten 9 līdz 10 nedaudz aktīvāka daļa aplīti – sportiņš, zumba, lai nedaudz uzmundrinātos. Tad ir nodarbības zīmēšanā, sveču vai ziepju liešanā, dažādas radošās nodarbības. Pēc iespējas vairāk mēģinām pavadīt laiku laukā svaigā gaisā, pastaigai mums ir ļoti skaista vieta, varam apiet apkārt ezeram. Mācam arī jauniešiem darba pieredzi – kaut ko sagrābt, salasīt zarus. Tad var spēlēt bumbu, “topā” šobrīd ir spēle Mēmais šovs. Tad ir pusdienas. Pēcpusdienā var turpināt nepabeigtos radošos darbus vai ir brīvais laiks – galda spēles, puzzles, grāmatas, vienkārši pasēdēt dīvāniņā un savā starpā parunāties. Ja ir lietains laiks, tad arī pēcpusdienā ir nodarbības.

Paredzēts, ka klientus vecāki paši no rīta atved uz dienas centru. Ar laiku plānots iegādāties transportu, bet tādiem gadījumiem, kad darba dēļ vecāki paši nevar atvest. Mums ir blakus pansionāts, kas nodrošina ēdināšanu. Klienti paši, aktivitātes un pastaigas pēc, iet tam pakāļ un termosīņos atnes, paši arī mājās klāt galdus, uzservēt un novākt. Ēd šeit centrā uz vietas.

Mums ir gadījumi, kad atnāk mamma pakāļ un jaunieši (tā centrā darbinieki sauc klientus) negrib iet mājās. Var just, ka viņiem te patīk. Mūsu mērķis ir likt viņiem justies kā mājās. “Sarkanā skola” ir nosaukums un, protams, viņi te iemācās prasmes, bet arī māju sajūtu mēs gribam radīt. Mēs jokojamies, smejamies, darām visu, lai viņu jūtas gaidīti un lai pakalpojums ir kvalitatīvs.

Dienas centrā klienti ļoti sadraudzējas, arī mājās viens no otra – klāt galdu, pieklājību, pieskata un rūpējas viens par otru. Var redzēt, ka viņiem ir pietrūkusī socializācija. Līdz šim nebija tādu dienas centru. Pa retam viņi satikās uz Ziemassvētkiem, kad rīkojām balli, bet pēdējos divus gadus dēļ Covid -19 pandēmijas vispār nesatikās. Sabiedrībā, diemžēl, joprojām nevēlas redzēt šādus cilvēkus, draudzēties ar viņiem vēl mazāk, tad šeit viņi iegūst to socializācijas prasmi. Te viņi ir savējie.

20. augustā plānots rīkot integrācijas dienu. Mēs jau būsim iepazinuši viens otru un tad mums būs integrācijas diena, lai iepazīstinātu sabiedrību ar to, kas mēs esam, ko mēs te darām un ko mākam. Un mākam ļoti smuki darīt to, ko arī parastās skolās dara. Varbūt sanāk lēnāk, bet varam būt noderīgi. Pēc dienas centrā gatavotajām svecēm jau tagad ir pieprasījums – novada darbinieki, braucot pieredzes apmaiņā, pie dāvaniņas liek klāt mūsu gatavoto svecīti. Tāds ir klientu ieguldījums. Ceram uz labu laiku, lai varam realizēt pasākumu ārā, piedāvāt kādas sportiskās aktivitātes, iesaistīt bērnus ar burbuļiem un bumbām, sejiņu apgleznošanu un mūziku. Lai parādītu, kā mums viss te notiek un ir forši.

Man ir svarīgs vecāku novērtējums. Kad vecāks atnāk (klientam) pakal, mēs parunājam: vai klientam patīk centrā, vai ir apmierināts, ko mājās saka? Ir iecere pēc kāda laika uztaisīt atbalsta grupu arī vecākiem, varbūt arī kādu meistarklasi viņiem, lai viņi redz, kā mēs te darbojamies. Arī vecākiem ir vajadzīgs atbalsts, gan bērnu, gan nu jau pieaugušo personu vecākiem, jo problēmas jau, pa lielam, ir vienas un tās pašas. Man liekas, ka tie cilvēki, kas iet cauri šai pieredzei arī labāk spēj viens otram palīdzēt, atbalstīt un iedrošināt, daloties savā starpā,” tā par jaunatvērtā centra darbību un iecerēm pastāsta Līva Vecvanaga.

Pēc Administratīvi teritoriālās reformas Bauskas novads ietver Bauskas, Iecavas, Rundāles un Vecumnieku novadus. Kopumā Bauskas novadā dzīvo 468 pieaugušas personas, kam dēļ garīga rakstura traucējumiem noteikta invaliditāte. Projekta “Atver sirdi Zemgalē” ietvaros individuālo vajadzību izvērtējums veikts ir 94 personām, no tām dienas aprūpes centra pakalpojumi nepieciešami 47 personām. Kopumā novadā dzīvo 226 bērni ar noteiktu invaliditāti dēļ funkcionāliem traucējumiem. Individuālo vajadzību izvērtējums ir veikts 139 bērniem, no kuriem 63 bērniem būtu nepieciešami dienas aprūpes centra pakalpojumi.

ESF projektu “Atver sirdi Zemgalē” (projekta Nr. 9.2.2.1/15/I/001) īsteno Zemgales plānošanas reģions sadarbībā ar pašvaldībām, ar mērķi Zemgales reģionā palielināt ģimeniskai videi pietuvinātu un sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu pieejamību dzīvesvietā pieaugušajiem ar invaliditāti dēļ garīga rakstura traucējumiem, bērniem ar invaliditāti un viņu ģimenēm un bērniem ārpusģimenes aprūpē.

[Vairāk informācijas par projektu "Atver sirdi Zemgalē!"](#)

<https://www.vsaczemgale.gov.lv/lv/jaunums/bauskas-novada-darbibu-uzsak-divi-jauni-pakalpojumi-cilvekiem-ar-invaliditati>